

Hur tänker domstolarna om rättegångskostnaderna?

29 augusti 2019

Christer Löfgren

Utgångspunkter - patent

- Avgöranden i PMD och PMÖD sedan starten
- PMD – avgjort 41 mål i 26 domar
- PMÖD – 8 domar
- Intrång, negativ fastställelse, ogiltighet och bättre rätt
- Endast mål, inga ärenden

Lägst och högst i PMD

- Intrång, 12 st: 1,168' – 10,037'
- Ogiltighet, 13 st: 825' – 11,360'
- Bättre rätt, 7 st: 281' – 3,392'
- Negativ fastställelse, 1 st, ingick i 10,037'

Nivåer i PMD, millioner kroner

Typ	0-1	1-2	2-4	4-6	6-8	8-10	+10
Intr.	0	4	3	2	1	1	1
Ogilt.	4	1	3	3	1	0	1

Lägst och högst i PMÖD

- Intrång, 3 st: 657' – 2,900*
- Ogiltighet, 3 st: 746' – 2.100*
- Bättre rätt, 2 st: 89' – 174'

Notera

- Ja, läkemedel/medicinteknik är dyrast
- Men, billigaste intrång i PMÖD var läkemedel.
- Vanligt att inte ifrågasätta men uppmana rätten att se på **skäligheten**.

Notera

- Ja, läkemedel/medicinteknik är dyrast
- Men, billigaste intrång i PMÖD var läkemedel.
- Vanligt att inte ifrågasätta men uppmana rätten att se på **skäligheten**.

”För en domstol [...], kan det vara svårt att med större grad av säkerhet avgöra den närmare omfattningen av det arbete som målet krävt för ombud och för part. Det kan därför finnas anledning för en domstol att godta ersättningsyrkanden, trots att möjlighet saknas att helt överblicka det arbete som målet har påkallat” (NJA 1997 s. 854)

Fyra fokusområden

- Ombudskostnader
- Eget arbete
- Utländska ombud/samordnare
- Delvinster, begränsningar av patent

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Det som påverkar

- Omfattning, tidsåtgång, huf-längd,
- Utgångens betydelse för vinnaren,
- Hur komplicerat
- Annat i processföringen
- Expertutlåtanden (T-9625-14/10900-14)
- Skälighet

Ex: PMT-1387-16, PMT-6191-17, PMT-15746-13

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMD, PMT-18183-13 Easypark

- Ej intrång
- kändes argument: tydligt avgränsad fråga i mellandom / enkel karaktär / onödigt tidskrävande processföring av svaranden / la tid på irrelevant EPO-fråga / som svarande begränsat utredningsarbete

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMD, PMT-18183-13 Easypark

- Ej intrång
- kärandes argument: tydligt avgränsad fråga i mellandom / enkel karaktär / onödigt tidskrävande processföring av svaranden / la tid på irrelevant EPO-fråga / som svarande begränsat utredningsarbete
- Svarandes argument: komplicerade tekniska frågor / utgången kunde få allvarliga konsekvenser för företaget / EPO-frågan kopplades till kärandes patenntolkning.

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMD, PMT-18183-13 Easypark

- PMD:

- målet pågick i 3 år,
- muf och huf,
- komplicerade tekniska frågor,
- omfattande skriftväxling,
- betvivlade inte utgångens betydelse för Easypark,

= Skäligt med yrkade 1,2 miljoner i PMD och 507.000 i PMÖD

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMÖD, PMT-360-18 ABB

- Ej giltigt o ej intrång efter överprövning, förloraren:

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMÖD, PMT-360-18 ABB

- Ej giltigt o ej intrång efter överprövning, förloraren:
- **vitsordade** 1,7 milj av yrkade 5,4 milj i intrång och
- 4 milj av yrkade 5,6 milj i ogiltighet
- för jur och tekn ombud i **PMD**.

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMÖD, PMT-360-18 ABB

- Ej giltigt o ej intrång efter överprövning, förloraren:
  - **vitsordade** 1,7 milj av yrkade 5,4 milj i intrång och
  - 4 milj av yrkade 5,6 milj i ogiltighet
  - för jur och tekn ombud **i PMD.**
-
- **vitsordade** 775' av yrkade 3,8 milj i intrång och
  - 700' av yrkade 2,6 milj i ogiltighet
  - för jur ombud **i PMÖD.**
-

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMÖD, PMT-360-18 ABB

- PMÖD om kostnaderna i PMD:

- dubbelt så högt yrkande = ”*särskilt kritisk granskning*”
- pågick i flera år (2,5),
- huf i 23 timmar (3 hel- och 4 halvdagar),
- företrädde tre bolag i olika länder,
- i intrångsdelen komplicerat med medelbart intrång,
- men...

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMÖD, PMT-360-18 ABB

- PMÖD om kostnaderna i PMD:

- först vid huf frånfölls grund om öppen utövning,
- nya mothåll har dykt upp och andra tagits bort,
- till icke obetydlig del gällt edition som GE förlorade,

= Skäligt med 7 miljoner, av yrkade 9,5 miljoner.

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMÖD, PMT-360-18 ABB

- PMÖD om kostnaderna i PMÖD:

- kritik åt båda håll - mer omfattande än nödvändigt,
- ny argumentationslinje, upprepningar i skriftväxlingen, pekat på motparts tidigare argument,

= Skäligt med 5 miljoner, av yrkade 6,4 miljoner.

Ifrågasättande av ombudskostnaderna, sker ibland

Exempel, PMÖD, PMT-360-18 ABB

- PMÖD om att peka på motparts tidigare argument:

*”Vid själva huvudförhandlingen i Patent- och marknadsöverdomstolen har parterna på några punkter uppehållit sig vid **att fästa rättens uppmärksamhet på vad respektive motpart uppgett i tidigare inlagor på ett sätt som inte tillfört målet något nämnvärt värde, eftersom tidigare processuella uttalanden inte kan tillmätas något bevisvärde i sakfrågorna. Vad en motpart tidigare i processen har anfört bidrar inte heller till att klargöra dennes talan här. Patent- och marknadsöverdomstolen bedömer att det i dessa avseenden utförts arbete som inte varit av värde för processen.**”*

Ifrågasättande av kostnad för utländskt ombud/ samordnare

Det som påverkar,

- medverkat vid rättegången, istället för...
- Behovet – ”tvistens komplexitet”
- Redovisat arbetet

Ifrågasättande av kostnad för utländskt ombud/ samordnare

Exempel, PMT-18556-13 Walbro

- Walbro yrkade 1,2 milj för sitt svenska ombud och 559' för sitt amerikanska ombud, med kostnadsräkning.
- SEM sa nej.

Ifrågasättande av kostnad för utländskt ombud/ samordnare

Exempel, PMT-18556-13 Walbro

- Walbro yrkade 1,2 milj för sitt svenska ombud och 559' för sitt amerikanska ombud, med kostnadsräkning.
- SEM sa nej.

TR: Kostnadsräkningen visade vanligt ombudsarbete.

- Omfattning och karaktär på målet,
- Spelar ingen roll att det gäller svensk rätt,
- Skäligt med yrkade 559'.

Ifrågasättande av kostnad för utländskt ombud/ samordnare

Exempel, PMT-5690-15, inhalationskapslar

- Teva yrkade 259' i utlägg, arvode för brittisk advokat som **samordnade** tvisterna i de skilda länderna.
- Istället för jurister från Teva vid rättegången.
- Boheringer sa nej.

Ifrågasättande av kostnad för utländskt ombud/ samordnare

Exempel, PMT-5690-15, inhalationskapslar

- Teva yrkade 259' i utlägg, arvode för brittisk advokat som **samordnade** tvisterna i de skilda länderna.
- Istället för jurister från Teva vid rättegången.
- Boheringer sa nej.

PMD: komplexitet motiverar advokatens närvaro,

Skäligt med yrkade 259'.

Ifrågasättande av kostnad för utländskt ombud/ samordnare

Exempel, PMT-2097-15, läkemedel, internationell tvist mellan Lilly och Actavis.

Ifrågasättande av kostnad för utländskt ombud/ samordnare

Exempel, PMT-2097-15, läkemedel, internationell tvist mellan Lilly och Actavis.

PMD: Utgången av målet kan ha betydelse i andra länder,
MEN ”bolaget [måste] ha kunnat tillgodogöra sig arbete och
erfarenheter från andra rättegångar där samma frågor berörs.”

Skäligt med: 6,5 milj av yrkade 10,4 milj för ombud,

1,7 milj av yrkade 3,7 milj för teknisk bitr.

200' av yrkade 406' för amerikanskt patentombud.

0 av yrkade 1,2 milj för medverkan av två brittiska ombud, eftersom
Lilly medverkade själva.

Ifrågasättande av parts eget arbete

Det som påverkar,

- Aktiv part, allmänt intresse och informationsbehov räcker inte.
- Syn hos part /arbete i eget laboratorium (PMT-1387-16),
- Hur mycket ombudshjälp man har.
- **Skälighet**, utan närmare kommentarer

Ifrågasättande av parts eget arbete

Exempel, T-18865-07, dom mars 2013, Occlutech

- *HR: ”Att en part allmänt håller sig underrättad om processens gång, sammanträffar med sitt ombud och diskuterar hur processen ska föras kan enligt hovrättens bedömning i allmänhet inte anses medföra en rätt till ersättning.”*

HR: 0 i ersättning av yrkade 93 timmars jobb.

Ifrågasättande av parts eget arbete

Exempel, PMT-1367-15, pappersmassa

- 18 personer hos Valmet hade lagt 1.751 timmar på målet.
- Motivering: exceptionellt viktigt, detaljerad redovisning.

Ifrågasättande av parts eget arbete

Exempel, PMT-1367-15, pappersmassa

- 18 personer hos Valmet hade lagt 1.751 timmar på målet.
- Motivering: exceptionellt viktigt, detaljerad redovisning.

PMD: Flera juridiska ombud och teknisk biträden, till betydande kostnader = en sådan omfattande arbetsinsats ej nödvändig

Skäligt: 800' av yrkade 2,3 milj

Ifrågasättande av parts eget arbete

Exempel, PMT-5221-17, vikttäcke

- Förlorare: kvalificerad juridiska och tekniska ombud, då behövs inget eget arbete.

Ifrågasättande av parts eget arbete

Exempel, PMT-5221-17, vikttäcke

- Förlorare: kvalificerad juridiska och tekniska ombud, då behövs inget eget arbete.

PMD: Kortfattat, skäligt är hälften:

I ogiltighet 52' av yrkade 106'

I intrång: 94' av yrkade 188'

Ifrågasättande av parts eget arbete

Exempel, PMT-4237-17, 10895-16, klimatkontroll

- Två anställda hade arbetat 72 resp. 36 timmar i ogiltighet och 168 resp. 116 timmar i intrång.

Ifrågasättande av parts eget arbete

Exempel, PMT-4237-17, 10895-16, klimatkontroll

- Två anställda hade arbetat 72 resp. 36 timmar i ogiltighet och 168 resp. 116 timmar i intrång.

PMD: Kortfattat, ”*något högt*”, har både juridiskt och teknisk ombud.

I ogiltighet 50 resp 25 timmar

I intrång: 100 resp 70 timmar

Effekter av delvinster, patentbegränsningar

Det som påverkar, T-9344-13

- Antalet begränsningsyrkanden
- Ju längre ner längs listan, desto mer har käranden vunnit.
- Hur långt in i handläggningen de förs fram.
- Hur just begränsningsyrkandena påverkat omfattningen.

Effekter av delvinster, patentbegränsningar

Det som påverkar,

- Antalet begränsningsyrkanden
- Ju längre ner längs listan, desto mer har käranden vunnit.
- Hur långt in i handläggningen de förs fram.
- Hur just begränsningsyrkandena påverkat omfattningen.

Fler exempel:

PMT-5221-17 (vikttäcke, 4/5-delar), 992-16 (ställning, ”*något jämkat*”)

PMT-5690-15 (inhalationskapslar, hela yrkandet)

Hovrätten, vid begränsningar, T-9344-13, dom i dec 2014

”Utgången av målet innebär att patentet väsentligen begränsas. Det innebär i sig att UniCarriers ska ses som huvudsakligen vinnande part. Men det finns enligt hovrättens mening också andra omständigheter som kan vara av betydelse för rättegångskostnadernas fördelning vid tillämpningen av 18 kap. rättegångsbalken när begränsningsyrkanden framställs i ett patentmål. Hovrätten konstaterar att antalet begränsningsyrkanden och utformningen av dem är av stor betydelse för omfattningen av processen i mål av denna typ. Av förarbetena framgår uttryckligen att bl.a. rättegångskostnadsreglerna bör tillämpas på begränsningsyrkanden (a. prop. s. 154)...”

Hovrätten, vid begränsningar, T-9344-13, dom i dec 2014

”...Utgången i målet innebär att patentet upprätthålls i enlighet med det begränsningsyrkande som Toyota har framställt i sjätte hand. Prövningen i målet har alltså till väsentlig del avsett begränsningsyrkanden som Toyota inte har haft framgång med. Den bestämning som tillkommit genom det begränsningsyrkande som vunnit framgång avser också en uppfinning med ett mycket svagt funktionellt samband med uppfinningen enligt patentkrav 1 i dess ursprungligen beviljade lydelse liksom med övriga begränsningsyrkanden i målet. Utredningen i målet i övrigt har alltså haft liten betydelse för det som medfört att hovrätten kommit fram till att patentet kan upprätthållas enligt begränsningsyrkande 5. Med hänsyn till dessa förhållanden och med beaktande av att patentet väsentligen begränsas ska enligt hovrättens mening därför med tillämpning av 18 kap. 4 § rättegångsbalken Toyota förpliktas att ersätta fyra femtedelar av UniCarriers rättegångskostnader i såväl tingsrätten som hovrätten.”

Not: Tingsrätten hade sagt tre fjärdedelar.

Och kom ihåg...

- Vid intrångsundersökning utan att stämma, yrka på ersättning för rättegångskostnader innan PMD tar beslut, det blir ett slutligt beslut.

PMÖD: PMÖ-11552-17/11554-17

Och kom ihåg...

att *brandnews.se* även har patentnyheter

TACK!